

שייקה דרורי

ענף הרפת מתכוון למאבק ממושך נגד הכוונה לפגוע ברפתנים ■ מנכ"ל מועצת החלב: "ועדה קדמי אמרה בפירוש שרשתות השיווק הן האחראיות על משבר פערי התיווך ולא החקלאים - אך בחרה לטפל דווקא ברפתנים"

ממצאים לחוד ומסקנות לחוד

עמי רוזינסקי

נכון למועד כתיבת הדברים, המאבק אותו מנהל ענף הרפת נמשך כבר כחודשיים, והוא ימשך ככל הנראה עוד זמן רב. כשאומרים לשייקה דרורי, מנכ"ל מועצת החלב, כי ממשלת ישראל כנראה נחושה לבצע את מסקנות ועדת קדמי ולכן הקרב אולי אבוד, הוא אומר: "לא מסכים להנחה הזו. הממשלה אינה נחושה כלל. יותר מזה, רוב השרים כבר הביעו את דעתם ואמרו שהם אינם מקבלים את מסקנות ועדת קדמי, בעיקר משום שהיא בחרה לטפל דווקא במקטע החקלאי. מה שמעניין הוא, שהוועדה אמרה בפירוש כי רשתות השיווק הן האחראיות על משבר פערי התיווך ולא החקלאים - אך בחרה לטפל ברפתנים".

מהו ההסבר שלך לסתירה הזאת? מצד אחד הם יודעים היטב מי האחראי לעיות המחירים ומצד השני להצעות שלהם לפעולה אין כל קשר לסיבות שהם בעצמם הצביעו עליהן.

דרורי: "יום אחרי שוועדת קדמי פרסמה את מסקנותיה ב-18 ביולי, הרמתי טלפון אל קדמי והערתי לו על כך שהם מצביעים על בעיה במקום אחר ואת הפתרון הם מציעים במקום אחר. קדמי אמר לי שאני טועה. גם מרבית שרי הממשלה חושבים כמוני בסוגיה הזאת. אין מה לעשות, שרון קדמי הוא הטועה והעובדות מדברות בעד עצמן. הוועדה עשתה עבודה חפוזה מאוד, ללא איסוף מידע וללא יעוץ עם אנשי משרד החקלאות. הם לקחו את החוליה החלשה, זאת הנמצאת תחת פיקוח ממשלתי, החקלאים, והחליטו לפגוע בה כספין תקשורת. בכלל, צריך לדעת שקדמי הוא בבסיס עיתונאי, ולכן לצערי, הוא ניהל את הוועדה כעיתונאי ולא כמנכ"ל משרד ממשלתי".

יש שיאמרו כי העבודה של ועדת קדמי הייתה דווקא רצינית. עובדה, הם איתרו בדיוק רב את הגורמים לעליית המחירים. אבל יתכן אולי שברגע האחרון היה מי שרמז להם שבדאי להפריד בין איתור הסיבות האמיתיות למשבר לבין הפתרון הקל.

"מכיוון שהוועדה עבדה רק כשלושה שבועות ונפגשה במהלכם כשש פעמים,

במשק, כשמספר מועט של משפחות מחזיקות בנתח גדול כל כך בכלכלת המדינה, והנה ועדת קדמי ממליצה לייצר מצב על פיו גם ענף החלב יעבור לידי מספר מצומצם של מגדלי ענק, כשהמשק המשפחתי המייצר חלב - יעלם".

לפני מספר חודשים העברתם סוף סוף את חוק החלב בכנסת. ומה יהיה עליו במקרה כזה?

"למעשה המלצות ועדת קדמי יגרמו לביטולו של חוק החלב לחלוטין. מדובר בחוק שהתקבל בכנסת רק לפני כ-4 חודשים בהסכמת כל הסעות בכנסת ובהסכמת הממשלה. החוק היה על דעת כל השותפים לענף - יצרני חלב, מחלבות והצרכנים. החוק העלה על נס בראש ובראשונה את האינטרס של הצרכן. וכל ההישג האדיר הזה שהיה תוצאה של ארבע שנות עבודה קשה, ימחק עתה עם יישומו מסקנות ועדת קדמי, ועדה שפעלה כשבועיים וחצי בסך הכל".

במאבקים מסוג כזה יש חשיבות גדולה לדעת הקהל. האם בדקתם לאיזה צד נוטה הציבור הרחב?

"בדקנו. כיום, רוב הציבור מתנגד למסקנות ועדת קדמי. לשמחתנו גם מרבית השרים מתנגדים להן. ערכנו סקר לפני זמן מה, ממנו עלה כי 92% מהציבור אינו מקבל את המסקנות ועדת קדמי. גם כל העיתונות, למעט עיתונאי אחד בולט מאוד, מודעים עם עמדתנו ואף מרגישים

אותו, אנחנו נמשיך לעמוד על דעתנו. המאבק ימשך כנראה עוד מספר חודשים. ועדת קדמי ממליצה על כמה מהלכים. אחר מהם הוא חלב תחרותי".

מה זה חלב תחרותי?

"את האמת? זה לא כל כך ברור. על פי הצעת הוועדה, מחלבה תוכל לרכוש חלב עודף מחקלאים ולשלם להם מחיר מופחת ממחיר המטרה. מציאות כזאת תסיים את התכנון בענף, ותגרום לחיסול מאות רפתות, כי התוצאה תהיה שרק הגדולים ישרדו. שכן למחלבות לא תהיה סיבה לרכוש חלב במחיר מטרה. למעשה לא ישנה כמה יורידו לחקלאי את מחיר המטרה, כי בפועל התכנון יסתיים ולכן גם לא יהיה יותר מחיר מטרה. המלצה נוספת של 2015 לא תהיה יותר הגנה ליצור החלב הישראלי".

אנשים שמחוייב לענף ושאינו להם נגיעה להווייה החקלאית יאמרו, כי ענף הפטם עבר תהליך די דומה ויצור בשר העוף בישראל לא נפסק אפילו ליום אחד. מעבר לפגיעה האישית בלא מעט רפתנים, מבחינה לאומית זה יכול אולי להיות צעד נבון.

"יתכן שיקרה לנו מה שקרה לענף הפטם, כשבמקום אלפי מגדלים נותרו מעטים - מגדלים גדולים. האירוניה היא, שראש הממשלה מתלונן כל הזמן כנגד הריכוזיות וההתנהגות הזאת נראית כמכוונת. האם אתה יכול להבין את סיבותיה? "אני לא יודע להגיד האם זה כוונת מכוון, אבל נראה לי שמישהו החליט לירות את החץ ורק אחר כך לסמן את העיגול סביב המטרה".

המתח הוא גדול, האם אתה יכול להעריך ריח לאן כל זה יתפתח?

"כיוון שהוועדה מגישה המלצות שהן בעצם פירוק ענף החלב, כפי שהכרנו

